

Branislav Milanovič:

Ustajenje.

esta, vsa bela, široka in dolga, se vije med razoranimi njivami, pisanimi travniki in livadami, vije se po zelenem holmcu do bele cerkvice in še dalje, daleč naprej v širni svet. Vije se cesta brez blata in prahu, posuta s stolčnim kamenjem.

Po ti široki cesti, z ostrim kamenjem posuti, počasi stopa deklica v pomladnih letih, hodi trudna po bodečem kamenju med pisanim cvetjem in sladkim spevom ptičic, hodi bosa, v rokah pa nosi črne čeveljčke, ker se jih ji zdi škoda, da bi jih obula.

Dolgo že hodi to pot, ker goli nožici sta ji opraskani in krvavi. Dolgo že stopa te stopinje, ker rosne solzice se ji leskečejo v bogatem jutru na zlatih laskih kot bleščeči dragoceni biseri.

V rožnem sijaju se je barval nebesni obzor. V zlatu jutranje zarje se je kopalo mlado jutro, ko je deklica zapustila nizko kočico in v nji ljubo mamico, ki je danes spala tako mirno, tako mirno kot že dolgo ne... Ležala je bolna mati vso ledeno zimo, in njen suhi kašelj je zdaj pa zdaj vznemiril mrzlo tišino v prazni izbici. V gluhih nočeh ni legel bolni revni sladki sèn na njene trpeče oči, željne počitka, ker preganjala ga je težka bol v izžetih prsih in rezki kašelj. A danes leži lepo in mirno; tako sladko spava uboga mamica, da je dobro dete noče dramiti iz globokega sna...

Komaj je zaznala za srebrni dan, že je včasih odhitela deklica po gozdnih potih, ki so bila nastlana s suhim ivjem, preprežena s srebrotom in trnjem, hitela po beli, kameniti cesti naprej, k beli cerkvi na holm, da poprosi ondi za zdravje skrbni mamici. Hiti tudi sedaj, a le s svojimi mislimi pred oltar Gospodov; korak njen pa je danes počasen, truden, od dolge poti omahujoč, nožici vse ranjeni, da se poznajo krvavi sledovi za njenimi negotovimi stopinjami; v rokah pa nosi čeveljčke...

Dvoje črnih očesec ji zrè venomer na hribček, na belo cerkvico, ki žari med zelenjem vsa zlata in bogata božje svetlobe, zre tja polno nedolžnosti in zaupanja. — —

Ob cesti, koder je hodila ta trudna mlada romarica, je stal med vitkimi topoli križ, visok, ves lesen in na njem Križani. Okoli križa pa so se širili cvetoči travniki, nad njimi pa stražila ponosna topola, ki sta stala kot vojaka poleg križa.

Stopilo je bedno dete s ceste na trato, da natrga šopek belih cvetic in jih pokloni svojemu Bogu. Krenila je s ceste trpljenja na zeleni prt. Krenila je cvetica med cvetice. Trga jih v šopek, boža njih povešene glavice z mehko ročico, z milimi pogledi in z gorkimi solzami.

Čuti v sebi nemoč, zdi se ji, kot bi se ji njeno hrepenenje oddaljevalo, odmikalo... Daleč je še njen cilj, a tam ob cesti stoji križ, visok in lesen...

Pospeši trudne korake po mehkem pisanem prtu in pride pod križ Boga Sina, ki ima roki razprostrti, kot da blagoslavlja svet, kot da hoče objeti vsakoga, ki pride pod njegovo okrilje.

Dvigne drobno ročico s šopkom k Njemu, dvigne jo, da položi cvetice k njegovim nogam. Toda omahne, nožici ji klecnita, omahne ji telesce. Stemni se ji...

Tema vse naokrog. Nad njo visi Kristus s pobešeno glavo na prebodenih prsih, in sveta njegova kri kaplja na njo, na zemljo... Potem so sneli njegovo telo in ga položili v grob, ki so ga sovražniki zapečatili s peterimi pečati. Poznali so in se bali njegove moči, a rogali so se njegovi dobroti.

Tiho zaplaka izmučeno dete. Še bridkejše zajoka, in takrat se prelomijo peteri pečati, težki kamen se odvali in iz temnega groba stopi sam Gospod... Stopi k plakajoči deklici, ji položi sveto desnico na glavico in reče: »Ne jokaj, moje drago dete! Ne jokaj!«

A deklica zaihti: »Moj Gospod, moj Bog, tako si dober in usmiljen! Prišla sem —«

»Vem, prišla si —« Pa dvigne levico, kjer je žarela sveta rana. Pokaže ji na desno, odkoder plava ves v srebrnem svitu angel in...

Razprostre deklica ročici in objame svojo mamico...

Iz odprtih ust ji privre gorka rdeča kri, ki bujno pordeči bele cvetove. Umirajo že in še žaré... Pod Križanim pa umira cvetka nad cvetkami, rožica se pridružuje rožicam.

Od bele cerkvice pa plavajo tihi, veličastni akordi, nad cvetjem pomladi, nad belo cesto, med bogastvom življenja v neprodorni svetlobi božjega solnca...

Zvoni k vstajenju...

